Fagformål for faget historie

Eleverne skal i faget historie opnå sammenhængsforståelse i samspil med et kronologisk overblik og kunne bruge denne forståelse i deres hverdags- og samfundsliv. Eleverne skal blive fortrolige med dansk kultur og historie. Stk. 2. Eleverne skal arbejde analytisk og vurderende med historiske sammenhænge og problemstillinger for at udbygge deres forståelse af menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne og opnå indsigt i kontinuitet og forandring. Stk. 3. Elevernes historiske bevidsthed og identitet skal styrkes med henblik på, at de forstår, hvordan de selv, deres livsvilkår og samfund er historieskabte. Derved opnår eleverne forudsætninger for at leve i et demokratisk samfund.

Kompetencemål

Kompetenceområde	Efter 4. klassetrin	Efter 6. klassetrin	Efter 9. klassetrin
Kronologi og sammenhæng	Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder	Eleven kan på bagrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger
Kildearbejde	Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden	Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at gøre rede for fortolkninger af fortiden	Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger
Historiebrug	Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie	Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum	Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid

Efter klassetrin

Færdigheds- og vidensmål (efter 4. klassetrin)

ф

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser					Færdigheds-	og vidensmål				
			Krono	ologi	Familie og	fællesskaber	Livsgrundlag	og produktion	San	nfund	Histor	iekanon
Kronologi og sammenhæng	Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	1,	elementer fra	Eleven har viden om relativ krono- logi	Eleven kan sam- menligne tidlige tiders familie, slægt og fællesska- ber med eget liv	Eleven har viden om fællesskaber før og nu	Eleven kan be- skrive ændringer i livsgrundlag og produktion	Eleven har viden om livsgrundlag og produktion før og nu	Eleven kan be- skrive ændringer i magtforhold og samfundsstruktu- rer over tid	Eleven har viden om magtforhold og samfundsstruktu- rer før og nu	Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængs- forståelse	Eleven har viden om kanonpunkter
			Historisl	ke spor	Kildea	analyse	Sprog og	skriftsprog				
Kildearbejde	Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden	1,	historiske spor i lokalområdet til	Eleven har viden om identifikation af historiske spor i lokalområdet	Eleven kan bruge digitale medier og andre udtryksfor- mer som kilder til at beskrive fortiden	Eleven har viden om enkle kilde- kritiske begreber	Eleven kan læse enkle historiske kilder og udtrykke sig sprogligt enkelt om deres indhold	Eleven har viden om enkle fagord og begreber og histo- riske kilders formål og struktur				
			Historiske	scenarier	Historiske	fortællinger	Historisk	bevidsthed				
Historiebrug	Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie	1.		Eleven har viden om historiske scenarier	Eleven kan skelne mellem typer af historiske fortæl- linger	Eleven har viden om særtræk ved historiske fortæl- linger		Eleven har viden om personer og hændelser, der til- lægges betydning i historien				

Færdigheds- og vidensmål (efter 6. klassetrin)

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser				Færdigheds-	og vidensmål			
			Kronologi, brud	l og kontinuitet	Principper	for overblik	Det lokale, regi	onale og globale	Histor	iekanon
Kronologi og	Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske	1.	Eleven kan placere historiske perioder i absolut kronologisk sammen- hæng	Eleven har viden om historiske perioders tids- mæssige placering	Eleven kan inddele hi- storien efter principper for overblik	Eleven har viden om principper for inddeling af historien	Eleven kan redegøre for samspil mellem aspekter fra dansk og omverdens historie	Eleven har viden om samspil mellem aspekter fra dansk og omverdens historie	Eleven kan bruge kanon- punkter til at skabe hi- storisk overblik og sam- menhængsforståelse	Eleven har viden om kanonpunkter
sammenhæng	perioder	2.	Eleven kan identificere brud og kontinuitet i historien	Eleven har viden om væsentlige træk ved historiske perioder	Eleven kan begrunde principper for inddeling af historien	Eleven har viden om principper for inddeling af historien	Eleven kan redegøre for konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden	Eleven har viden om konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden		
			Historiske pro	blemstillinger	Kildea	nnalyse	Sprog og s	kriftsprog		
Kildearbejde	Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at	1,	Eleven kan identificere historiske problemstil- linger	Eleven har viden om kendetegn ved historiske problemstillinger	Eleven kan bruge kildekritiske begreber i arbejdet med historiske spor, medier og andre udtryksformer	Eleven har viden om kildekritiske begreber	Eleven kan læse histo- riske kilder og udtrykke sig mundtligt og skrift- ligt om deres indhold og formål	Eleven har viden om fagord og begreber og historiske kilders formål og struktur		
	gøre rede for fortolkninger af fortiden	2.		Eleven har viden om kriterier for opstilling af enkle historiske pro- blemstillinger	Eleven kan vurdere brug- barheden af historiske spor, medier og andre udtryksformer til at be- lyse historiske problem- stillinger	Eleven har viden om kildekritiske begreber				
			Historiske	escenarier		ıktion og fortællinger	Historisk	bevidsthed		
Historiebrug	Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum	1.	Eleven kan opstille historiske scenarier for at få indsigt i samfunds- forhold i fortiden	Eleven har viden om elementer, der indgår i historiske scenarier	Eleven kan konstruere historiske fortællinger	Eleven har viden om struktur i historiske fortællinger	Eleven kan analysere brug og funktion af fortalt historie	Eleven har viden om særtræk ved fortalt historie		
	Tortænniger i tid og funi	2.	Eleven kan begrun- de valg af historiske scenarier til at få indsigt i samfundsforhold i fortiden	Eleven har viden om kriterier for valg af historiske scenarier	Eleven kan forklare historiske fortællingers sammenhæng med fortidsfortolkninger og nutidsforståelser	Eleven har viden om enkle sammenhænge mellem fortidsfortolk- ninger og nutidsforstå- elser				

Færdigheds- og vidensmål (efter 9. klassetrin)

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser				Færdigheds-	og vidensmål			
			Kronologi, brud	og kontinuitet	Principper	for overblik	Det lokale, reg	ionale og globale	Histor	iekanon
Kronologi og sammenhæng	Eleven kan på bagrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har	1,		Eleven har viden om begivenheders forudsæt- ninger, forløb og følger	Eleven kan anvende principper for inddelin- gen af historien til at få et historisk overblik	Eleven har viden om principper for inddeling af historien	Eleven kan forklare historiske forandringers påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven kan bruge ka- nonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforstå- else	Eleven har viden om kanonpunkter
Sammemang	udviklet sig under forskellige forudsætninger	2.	Eleven kan forklare hvor- for historisk udvikling i perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud	Eleven har viden om historisk udvikling	Eleven kan forklare brug af principper for indde- ling af historien til at få et historisk overblik	Eleven har viden om faktorer, der ligger til grund for principper for inddeling af historien				
			Historiske problemstilli	nger og løsningsforslag	Kildea	nnalyse	Sprog og	skriftsprog		
Kildearbejde	Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske	1.		Eleven har viden om ud- arbejdelse af historiske problemstillinger	Eleven kan forklare valget af kildekritiske begreber til analyse af historiske spor, medier og udtryksformer	Eleven har viden om kildekritiske begreber	Eleven kan målrettet læse historiske kilder og sprogligt nuanceret ud- trykke sig mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger	Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt histori- ske kilders formål og struktur		
	problemstillinger	2,	Eleven kan udarbejde løsningsforslag på histo- riske problemstillinger med afsæt i udvalgte kilder	Eleven har viden om metoder til udarbejdelse af løsningsforslag	Eleven kan udvælge kilder til belysning af historiske problemstil- linger	Eleven har viden om kriterier for søgning af kilder				
			Historiske	scenarier	Konstruktion og hi	storiske fortællinger	Historisk	bevidsthed	-	
Historiebrug	Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og	1,		Eleven har viden om historiske scenariers funktion	Eleven kan redegøre for sammenhænge mellem fortidsfortolkninger nutidsforståelser og fremtidsforventninger	Eleven har viden om sammenhænge mellem fortidsfortolkninger, nutidsforståelser og fremtidsforventninger	Eleven kan redegøre for brug af fortiden i argu- mentation og handling	Eleven har viden om funktion af historie i fortid og nutid		
	fremtid	2,			Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og frem- tidsrettet sigte	Eleven har viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspek- tiv	Eleven kan diskutere egen og andres histori- ske bevidsthed	Eleven har viden om faktorer, der kan påvirke historisk bevidsthed		

Efter kompetenceområde

Færdigheds- og vidensmål (Kronologi og sammenhæng)

Klassetrin	Kompetencemål	Faser					Færdigheds-	og vidensmål				
			Kron	ologi	Familie og f	ællesskaber	Livsgrundlag	og produktion	Sam	ıfund	Histori	ekanon
Efter 4. klassetrin	Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	1,	Eleven kan placere elementer fra histo- rien tidsmæssigt i forhold til hinanden	Eleven har viden om relativ kronologi	Eleven kan sammen- ligne tidlige tiders familie, slægt og fællesskaber med eget liv	Eleven har viden om fællesskaber før og nu	Eleven kan beskrive ændringer i livsgrundlag og produktion	Eleven har viden om livsgrundlag og produktion før og nu	Eleven kan be- skrive ændringer i magtforhold og samfundsstrukturer over tid	Eleven har viden om magtforhold og samfundsstrukturer før og nu	Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammen- hængsforståelse	Eleven har viden om kanonpunkter
			Kronologi, bru	d og kontinuitet	Principper	for overblik	Det lokale, regi	onale og globale	Histor	iekanon		
Efter 6. klassetrin	Eleven kan sammen- ligne væsentlige træk	1,	Eleven kan placere historiske perioder i absolut kronologisk sammenhæng	Eleven har viden om historiske perioders tidsmæssige place- ring	Eleven kan inddele historien efter principper for overblik	Eleven har viden om principper for ind- deling af historien	Eleven kan redegøre for samspil mellem aspekter fra dansk og omverdens historie	Eleven har viden om samspil mellem aspekter fra dansk og omverdens historie	Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammen- hængsforståelse	Eleven har viden om kanonpunkter		
	ved historiske perioder	2.	Eleven kan identifi- cere brud og konti- nuitet i historien	Eleven har viden om væsentlige træk ved historiske perioder	Eleven kan begrunde principper for ind- deling af historien	Eleven har viden om principper for ind- deling af historien	Eleven kan redegøre for konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden	Eleven har viden om konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden				
			Kronologi, brud	d og kontinuitet	Principper	for overblik	Det lokale, regi	onale og globale	Histor	iekanon		
Efter 9. klassetrin	Eleven kan på bagrund af et kronologisk over- blik forklare, hvorledes samfund har udviklet	1.	Eleven kan sætte begivenheders forudsætninger, forløb og følger i kronologisk sammenhæng	Eleven har viden om begivenheders forudsætninger, forløb og følger	Eleven kan anvende principper for ind- delingen af historien til at få et historisk overblik	Eleven har viden om principper for ind- deling af historien	Eleven kan forklare historiske foran- dringers påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammen- hængsforståelse	Eleven har viden om kanonpunkter		
	sig under forskellige forudsætninger	2.	Eleven kan forklare hvorfor historisk udvikling i perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud	Eleven har viden om historisk udvikling	Eleven kan forklare brug af principper for inddeling af historien til at få et historisk overblik	Eleven har viden om faktorer, der ligger til grund for princip- per for inddeling af historien						

Færdigheds- og vidensmål (Kildearbejde)

Klassetrin	Kompetencemål	Faser		Fæ	erdigheds-	og vidensmål		
			Historiske spor	Kildeanalyse		Sprog og s	kriftsprog	
Efter 4. klassetrin	Eleven kan anvende kilder til at opnå viden	1,	Eleven kan bruge historiske spor i lokal- området til at fortælle Historiske spor i	Eleven kan bruge digi- tale medier og andre udtryksformer som begreber	viden om ekritiske	Eleven kan læse enkle historiske kilder og udtrykke sig sprog-	Eleven har viden om enkle fagord og begreber og historiske	
	om fortiden	2,	om fortiden lokalområdet	kildér til at beskrive fortiden		ligt enkelt om deres indhold	kilders formål og struktur	
			Historiske problemstillinger	Kildeanalyse		Sprog og s	kriftsprog	
Efter 6, klassetrin	Eleven kan med afsæt i enkle problemstillinger anvende kildekritiske begreber til at gøre rede	1,	Eleven kan identificere historiske problem- kendetegn ved stillinger historiske problem- stillinger	Eleven kan bruge kildekritiske begreber i arbejdet med historiske spor, medier og andre udtryksformer Eleven har kildekritisk	viden om ke begreber	Eleven kan læse historiske kilder og udtrykke sig mundt- ligt og skriftligt om deres indhold og formål	Eleven har viden om fagord og begreber og historiske kilders formål og struktur	
	for fortolkninger af fortiden	2.	Eleven kan formulere enkle historiske problemstillinger Eleven har viden om kriterier for opstilling af enkle historiske problemstillinger	Eleven kan vurdere brugbarheden af historiske spor, medier og andre udtryksformer til at belyse historiske problemstillinger	viden om ke begreber			
			Historiske problemstillinger og løsningsforslag	Kildeanalyse		Sprog og skriftsprog		
Efter 9. klassetrin	Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problem-	1.	Eleven kan formulere historiske problem- stillinger Eleven har viden om udarbejdelse af historiske problem- stillinger	Eleven kan forklare valget af kildekritiske begreber til analyse af historiske spor, medier og udtryks- former	viden om ke begreber	udtrykke sig mundt- ligt og skriftligt om historiske problem-	Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt historiske kilders formål og struktur	
	stillinger	2.	Eleven kan udarbejde løsningsforslag på historiske problem- stillinger med afsæt i udvalgte kilder Eleven har viden om metoder til udarbejdel- se af løsningsforslag	Eleven kan udvælge kilder til belysning af historiske problem- stillinger	viden om or søgning af	stillinger		

Færdigheds- og vidensmål (Historiebrug)

Klassetrin	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål						
			Historiske scenarier	Historiske	fortællinger	Historisk	bevidsthed		
Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie	1,	Eleven kan opnå viden om historie gennem brug af historiske scenarier	Eleven kan skelne mellem typer af histo- riske fortællinger	Eleven har viden om særtræk ved historiske fortællinger	Eleven kan forklare, hvorledes de og andre er historieskabte og skaber historie	Eleven har viden om personer og hændelser, der til- lægges betydning i historien			
			Historiske scenarier	Konstruktion og his	storiske fortællinger	Historisk	bevidsthed		
Efter 6. klassetrin	Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum	1,	Eleven kan opstille historiske scenarier for at få indsigt i samfundsforhold i fortiden Eleven har viden om elementer, der indgår i historiske scenarier	Eleven kan konstruere historiske fortællinger	struktur i historiske fortællinger	Eleven kan analysere brug og funktion af fortalt historie	Eleven har viden om særtræk ved fortalt historie		
			Eleven kan begrunde valg af historiske scenarier til at få indsigt i samfundsforhold i fortiden	Eleven kan forklare historiske fortællingers sammenhæng med fortidsfortolkninger og nutidsforståelser	mellem fortids- fortolkninger og nutidsforståelser				
			Historiske scenarier		Konstruktion og historiske fortællinger		Historisk bevidsthed		
Efter 9. klassetrin	Eleven kan forklare samspil mellem fortid,	1,	Eleven kan udlede for- klaringer på historiske forhold og forløb ud fra historiske scenarier	Eleven kan redegøre for sammenhænge mellem fortids- fortolkninger, nutidsforståelser og fremtidsforventninger	Eleven har viden om sammenhænge mellem fortids- fortolkninger, nutidsforståelser og fremtidsforventninger	Eleven kan redegøre for brug af fortiden i argumentation og handling	Eleven har viden om funktion af historie i fortid og nutid		
nu	nutid og fremtid			Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællin- ger med samtids- og fremtidsrettet sigte	Eleven har viden om historiske fortællin- gers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspektiv	Eleven kan diskutere egen og andres historiske bevidsthed	Eleven har viden om faktorer, der kan påvirke historisk bevidsthed		

HistorieHistoriekanon

MINISTERIET FOR BØRN, UNDERVISNING OG LIGESTILLING STYRELSEN FOR UNDERVISNING OG KVALITET

Ertebøllekulturen

Tutankhamon

Solvognen

Kejser Augustus

Jellingstenen

Absalon

Kalmarunionen

Columbus

Reformationen

Christian 4.

Den Westfalske Fred

Statskuppet 1660

Stavnsbåndets ophævelse

Stormen på Bastillen

Ophævelse af slavehandlen

Københavns bombardement

Grundloven 1849

Stormen på Dybbøl 1864

Slaget på Fælleden

Systemskiftet 1901

Kvinders valgret

Genforeningen

Kanslergadeforliget

Augustoprøret og Jødeaktionen 1943

FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder

Energikrisen 1973

Murens fald

Maastricht 1992

11. september 2001